

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพ และปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามสังกัด ภูมิภาคการศึกษา และขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 111 คน และสังกัดเทศบาล จำนวน 46 คน รวมทั้งสิ้น 150 คน

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. สภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานอาคารสถานที่ งานธุรการและการเงิน งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร และงานวิชาการ
2. ปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานอาคารสถานที่ งานธุรการและการเงิน งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน และงานวิชาการ

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามสังกัด พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามสังกัด พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) แต่เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

5. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานงานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า แนวทางการพัฒนาอันดับแรกคือ ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานอย่างสม่ำเสมอ อันดับสองคือ วางแผนงานให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และอันดับสามคือ ประสานแผนงานกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. สภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการศึกษาของโรงเรียนนั้นเป็นภารกิจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในโรงเรียนที่จะต้องร่วมกันดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ (นพพงษ์ บุญจิตราวุธ, 2527, หน้า 72-73) ครอบคลุมถึงการปฏิบัติงานตามภารกิจต่าง ๆ ของโรงเรียนใน 6 ด้าน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2528, หน้า 11-19) ถือได้ว่าการบริหารโรงเรียนนั้นแตกต่างจากการบริหารธุรกิจ ผลงานของธุรกิจคือ กำไร ส่วนผลงานที่ได้รับจากการบริหารโรงเรียนคือ การพัฒนาคนให้มีคุณภาพสูงขึ้น ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษกว่าการบริหารงานอื่น ๆ ที่มุ่งให้คนเป็นพลเมืองดีของสังคมและมีคุณภาพตามที่ประเทศชาติต้องการ (สงวน สิทธิเลิศอรุณ, 2533, หน้า 14) ดังนั้นการบริหารงานโรงเรียนจึงเป็นกิจกรรมของผู้บริหารและบุคลากรทั้งหลายในโรงเรียนที่จะต้องร่วมกันดำเนินงานเพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่เด็กและเยาวชน เพื่อพัฒนาให้เกิดความรู้ ความสามารถ ทักษะ ค่านิยม และคุณธรรมต่าง ๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ซึ่งถือเป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษาของประเทศมาโดยตลอด

จากสภาพปัจจุบันการศึกษาของประเทศไทยกำลังมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2545 ซึ่งขณะนี้ยังมีความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับนโยบายที่จะบังคับใช้ตามที่กฎหมายกำหนดหรืออาจต้องมีการปรับเปลี่ยนสาระในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมใหม่ อีกทั้งอาจมีการชะลอการบังคับใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติออกไปอีก (พวงรัตน์ เกษรแพทย์, 2543, หน้า 23-24) ทำให้การดำเนินงานด้านการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียน หรือการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดไว้ เกิดความไม่ชัดเจนว่าจะดำเนินงานต่อไปมากน้อยเพียงใด ทำให้เกิดความสับสนจากนโยบายที่เกี่ยวข้องจากกระทรวงศึกษาธิการ ส่งผลให้โรงเรียนมีความไม่แน่ใจในนโยบายดังกล่าว จึงเป็นเหตุให้โรงเรียนต่าง ๆ มีสภาพการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังกล่าวได้ในระดับปานกลางเท่านั้น ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ คงสมนวน (2534) ที่ได้ศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระ เสาวโกมุท (2533) ที่ได้ศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญในการบริหารงานโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมชาย สหชัยรุ่งเรือง (2539 อ้างถึงใน อัมพรศรี เอี่ยมตระกูล, 2541) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนต่างให้ความสำคัญกับการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับคะแนนเฉลี่ย พบว่า สภาพการบริหารอันดับหนึ่ง คือ งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก องค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษาตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นั้น จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากชุมชน ท้องถิ่น ผู้ปกครองและองค์กรท้องถิ่น โดยที่การสร้าง ความสัมพันธ์กับชุมชนนั้นเป็นสิ่งจำเป็นในการบริหารการศึกษาในยุคปัจจุบัน เพราะโรงเรียน ต้องอาศัยความร่วมมือและทรัพยากรการบริหารจากชุมชนมาช่วยในการพัฒนาโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นด้านอาคารสถานที่ หรือการเรียนการสอนก็ตาม (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2527, หน้า 215) จะเห็นได้ว่า แนวการจัดการศึกษาทั้งในระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา ต่างเน้นการใช้แหล่ง วิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระของชุมชนเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน (นิพนธ์ กีนาวงค์, 2523, หน้า 78) หากโรงเรียนขาดความร่วมมือและความสัมพันธ์อันดีจากชุมชน การจัดการศึกษาของโรงเรียนก็ยากที่จะประสบผลสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ ดังนั้นจึงเป็นผลให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทั้งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา

ศึกษาแห่งชาติ และสังกัดเทศบาลต่างให้ความสำคัญและบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในอันดับหนึ่ง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมชาย สหชัยรุ่งเรือง (2539 อ้างถึงใน อัมพรศรี เอี่ยมตระกูล, 2541) ที่ได้ศึกษาถึงปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในอันดับแรก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสภาพการบริหารงานเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ การเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาช่วยสอนในโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชนนั้นมีหลายวิธีด้วยกัน การเชิญวิทยากรมาช่วยสอนในโรงเรียนก็เป็นกิจกรรมอีกหนึ่งที่จะช่วยให้โรงเรียนได้ดึงศักยภาพของชุมชนมาช่วยในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน (เอกชัย กิสุขพันธ์, 2527, หน้า 24) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลทั้งโดยตรงต่อการดำเนินงานวิชาการและวิชาชีพแก่นักเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การแสวงหาความร่วมมือด้านทรัพยากรจากชุมชนถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานตามภารกิจต่าง ๆ ของโรงเรียน อันดับสองคือ การจัดทำจดหมายข่าวหรือจุลสารของโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน และความเคลื่อนไหวของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของชุมชน ซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ทำให้โรงเรียนจัดทำจุลสารเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีร่วมกัน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528, หน้า 112) และสภาพการบริหารงานอันดับสามคือ การจัดป้ายนิเทศข่าวสารของโรงเรียน ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะช่วยสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประชาสัมพันธ์ข่าวสารของโรงเรียนให้ชุมชนได้ทราบถึงความเคลื่อนไหวหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการให้บริการแก่ชุมชน และสร้างความสัมพันธ์อันดีแก่ชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกัน ดังนั้นทำให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญและมีการบริหารงานอยู่ในอันดับสาม ตามลำดับ

2. ปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก แม้ว่าปัจจุบันโรงเรียนต่าง ๆ จะได้พยายามทุ่มเทและเตรียมพร้อมเพื่อการบริหารงานโรงเรียน และการจัดการศึกษาตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อย่างเต็มความสามารถแล้วก็ตาม แต่ด้วยข้อจำกัดของทรัพยากรการบริหารงาน และการขาดแคลนอัตรากำลังบุคลากร ทำให้การบริหารงานโรงเรียน

ประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร ได้รับผลกระทบและส่งผลให้การบริหารงานโรงเรียนมีปัญหา อยู่ในระดับปานกลางด้วยเช่นกัน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ คงสมนวน (2534) ที่ได้ศึกษาพบว่า การบริหารงานโรงเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และ ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สามารถ รัตนาศิลป์ (2533) ที่ได้ศึกษาพบว่า การบริหารงาน โรงเรียนประถมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารและครูวิชาการอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาการบริหารงานอันดับแรกคือ งานความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพโรงเรียนประถมศึกษาไม่ว่าโรงเรียนสังกัด เทศบาล หรือสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะมีลักษณะแตกต่างกันไปตาม ภูมิประเทศ ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียนแต่ละโรงเรียน บางชุมชนมีความพร้อมที่จะสนับสนุนกิจกรรม การดำเนินงานของโรงเรียน แต่บางชุมชนยังขาดความพร้อมที่จะสนับสนุนกิจกรรมอย่างเต็ม ศักยภาพ (สมศักดิ์ คงสมนวน, 2534, หน้า 114) ทำให้บางโรงเรียนเกิดปัญหาในการบริหารงาน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่บ้างเหมือนกัน บางชุมชนไม่สามารถสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์ หรือเวลาให้กับทางโรงเรียนได้อย่างเพียงพอ ซึ่งผู้ปกครองนักเรียน หรือชุมชนต่าง เกร็งรีบที่จะออกไปทำงานในสังคมอุตสาหกรรม ซึ่งจังหวัดสมุทรสาครนั้นมีโรงงานอุตสาหกรรม หรือ สถานประกอบการจำนวนมาก อาจส่งผลให้การร่วมมือกับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีจำกัดไป ด้วย (สมชาย สหชัยรุ่งเรือง, 2539, หน้า 25 อ้างถึงใน อัมพรศรี เอี่ยมตระกูล, 2541) ดังนั้นจึง ส่งผลทำให้โรงเรียนประถมศึกษามีปัญหาการดำเนินงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน เป็นปัญหาในระดับปานกลางอยู่ในอันดับแรก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาอันดับแรกคือ การจัดทำป้ายนิเทศข่าวสารของ โรงเรียน แม้ว่าโรงเรียนจะมีความตั้งใจที่จะดำเนินการจัดทำป้ายนิเทศเพียงใดก็ตาม แต่บางครั้ง โรงเรียนการขาดงบประมาณในการดำเนินงานเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับทราบ ก็เป็น องค์ประกอบสำคัญอย่างยิ่งจะเห็นได้ว่าโรงเรียนประถมศึกษาจะได้รับงบประมาณค่อนข้างน้อย และจำกัด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528, หน้า 36) ดังนั้นการดำเนินการ จัดทำป้ายนิเทศข่าวสารของโรงเรียนเป็นปัญหาในอันดับแรก ปัญหาอันดับสองคือ การร่วม กิจกรรมพัฒนาชุมชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก แม้จะมีความร่วมมือ ร่วมใจ และสนับสนุนจากชุมชนจะ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการบริหารงานโรงเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับการบริหาร งานตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งเน้นความร่วมมือ และ สนับสนุนจากชุมชน องค์การปกครองท้องถิ่น และผู้ปกครอง ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จ ของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ก็ตาม แต่การร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชนนั้นบางครั้งโรงเรียน

บุคลากร หรือนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมได้ไม่เต็มที่มากนัก ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ อาจเกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์หรือความไม่สอดคล้องกันของกิจกรรมและเวลาการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความไม่คล่องตัวเท่าที่ควร ดังนั้นจึงส่งผลให้เป็นปัญหาการบริหารงานโรงเรียนอยู่ในอันดับสอง และปัญหาการบริหารงานโรงเรียนอันดับสามคือ การจัดทำจดหมายข่าวหรือจุลสารของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การขาดแคลนงบประมาณ และบุคลากรในการดำเนินงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องของโรงเรียน ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และการบริหารงานด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติหรือเทศบาลก็ตาม ต่างได้รับผลกระทบจากนโยบายการไม่เพิ่มจำนวนข้าราชการ และโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดของรัฐบาล ทำให้โรงเรียนทั้งหลายต่างได้รับผลกระทบต่อการดำเนินการเรียนการสอนหรือการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (พวงรัตน์ เกษรแพทย์, 2543, หน้า 41-42) ดังนั้น ทำให้โรงเรียนประสบกับปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง อันดับสาม

3. การเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามสังกัด วุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน อภิปรายได้ดังนี้

3.1 สภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามสังกัด โดยรวมและรายด้าน งานวิชาการ งานบุคคล และงานกิจการนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนที่มีสังกัดต่างกัน จะมีสายงานการบังคับบัญชาและโครงสร้างการบริหารงานที่แตกต่างกัน การบริหารงานวิชาการ งานบุคคล และงานกิจการนักเรียน ก็จะมีระบบงานที่แตกต่างกันไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพรศรี เอี่ยมตระกูล (2541) ที่ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ที่สังกัดเทศบาลและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย สหชัยรุ่งเรือง (2539 อ้างถึงใน อัมพรศรี เอี่ยมตระกูล, 2541) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดชลบุรี ที่สังกัดเทศบาลและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชลบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงส่งผลทำให้สภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมและรายด้าน งานวิชาการ

งานบุคลากร และงานกิจการนักเรียน แตกต่างกันไป ส่วนงานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินการด้านธุรการและการเงิน ทั้งโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดเทศบาลกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ใช้กฎระเบียบ ข้อบังคับคำสั่งตามมติคณะรัฐมนตรีที่เหมือนกัน งานอาคารสถานที่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษามีบทบาทหน้าที่จัดระเบียบงาน กำหนดการวางแผน ในการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์ใช้สอยต่างๆ ภายใต้นโยบายเดียวกัน และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์ของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่เหมือนกันคือ เพื่อให้การศึกษาตรงกับปัญหาความต้องการและระดับความสามารถของคนในชุมชนจึงทำให้งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีสภาพและปัญหาการบริหารงานไม่แตกต่างกัน

3.2 สภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน งานวิชาการ งานบุคคล งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และไม่สอดคล้องกับ วีระ เสาวโกมุท (2533) ได้ศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิทางวิชาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่างกันในการบริหารหลักสูตร นอกจากนี้ยังไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไฮเกล (Sigel, 1973, p. 1424 อ้างถึงใน เสนาะ มนต์วิเศษ, 2543, หน้า 45) ได้ศึกษาพบว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจะมีความเข้าใจงาน ภารกิจ และเห็นคุณค่าในการทำงานมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูได้กำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่จะเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนไว้โดยจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ทุกตำแหน่งจะต้องจบปริญญาตรี มีคุณสมบัติด้านความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการบริหารงาน และประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จะต้องมีการประเมินมาตรฐานของโรงเรียนทุกขนาดให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพ นำเอาเทคนิคการบริหารมาใช้อย่างหลากหลาย และงานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นภารกิจหลักของโรงเรียนประถมศึกษา ผู้บริหารจะตระหนักถึงความสำคัญ

พัฒนาให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบกับ ทั้ง 5 งาน มีความสัมพันธ์กันในการบริหารงานโรงเรียน จึงทำให้สภาพปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวม งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไม่แตกต่างกัน ส่วนงานธุรการและการเงิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเมื่อเกิดภาวะวิกฤตเศรษฐกิจตกต่ำ ผู้บริหารโรงเรียนจะมีวิธีการบริหารงบประมาณที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ สภาพท้องถิ่น ซึ่งมีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมระดมทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสนาะ มนต์วิเศษ (2543) ที่ได้ศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีการรับรู้และเข้าใจในลักษณะงานเพื่อการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน จึงทำให้สภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา งานธุรการ และการเงิน แตกต่างกัน

3.3 สภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน งานบุคลากร งานธุรการและการเงิน และสภาพการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่สอดคล้องกับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนทั้งโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดปานกลาง และขนาดเล็ก ได้รับนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน มีความรู้ ความเข้าใจในการประชุมชี้แจงวิธีดำเนินการปฏิบัติการในรูปแบบ กฎระเบียบต่าง ๆ เหมือนกัน ไม่ว่าจะอยู่ในโรงเรียนขนาดใดก็ต้องมีมาตรฐานการศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้มีนโยบายเชิงรุกถึงบุคลากรและสถานศึกษาปรับตัว เพื่อให้สอดคล้องต่อพระราชบัญญัติการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประกาศใช้เมื่อ 19 สิงหาคม 2542 มีผลบังคับใช้วันที่ 20 สิงหาคม 2545 จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนต้องตื่นตัวพัฒนาบุคลากร นอกจากนี้เมื่อเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ งานงบประมาณก็ต้องกระทบถึงกันหมด ต่างก็เน้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมระดมทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำมาจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดเหมือนกันทุกโรงเรียน จึงส่งผลทำให้สภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ขนาด โดยรวม งานด้านบุคลากร งานธุรการและการเงิน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไม่ต่างกัน

ส่วนสภาพและปัญหาการบริหารงานด้านวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ และปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์

คงสมนวน (2534) ได้ศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวม และด้านการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผลการศึกษาแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สามารถ รัตนาศิลป์ (2533) ได้ศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการสอนมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขนาดของโรงเรียนที่ต่างกัน ปริมาณงานด้านวิชาการ งานกิจการนักเรียน จำนวนอาคารสถานที่ ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ก็จะประสบความสำเร็จกันไปคนแบบตามสภาพกล่าวคือ โรงเรียนขนาดใหญ่เป็นหน่วยงานที่มีปริมาณงานมาก บุคลากรมาก มีขั้นตอนสายงานมาก สำหรับโรงเรียนขนาดกลางและเล็ก มีบุคลากรน้อย แต่ต้องปฏิบัติงานเหมือนกับโรงเรียนขนาดใหญ่ จึงทำให้สภาพและปัญหาการบริหารงานด้านวิชาการ กิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ และปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนแตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัด

สมุทรสาคร

4.1 ด้านงานวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญเสนอว่า ควรพัฒนา ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานอย่างสม่ำเสมอ วางแผนงานให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และประสานแผนงานกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานวิชาการเป็นงานสำคัญงานหนึ่งของโรงเรียน ผู้บริหารต้องมีการพัฒนา เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และแผนงานของโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถ ปรับเปลี่ยนทัศนคติค่านิยมต่างๆ ให้เป็นไปในแนวทางที่สังคมต้องการ การบริหารงานวิชาการต้องอาศัยบุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันทำงานแก้ไขปัญหาลดข้อบกพร่องให้หมดไป ผู้บริหารจะต้องมีบทบาททำให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ ถ้าบุคลากรฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่รับทราบแผนการปฏิบัติ และไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานวิชาการ ก็จะประสบความสำเร็จไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับ พันธ์ หันนาคินทร์ (2526, หน้า 28) ที่กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักที่มีความสำคัญมากที่สุด เปรียบเสมือนหัวใจของการบริหารโรงเรียนเป็นชีวิตจิตใจของสถาบัน โดยใช้การจัดแผนการเรียนการสอน และการปฏิบัติตามแผนการสอน จึงส่งผลทำให้ควรพัฒนา ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ลดความซ้ำซ้อนโดยประสานแผนงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

4.2 ด้านงานบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญเสนอว่า ควรพัฒนาส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานอย่างสม่ำเสมอ วางแผนงานให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่าง

จำกัด และประสานแผนงานกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการบริหารงานโรงเรียน บุคลากร เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด การที่ผู้บริหารจะเป็นผู้กำหนดแผนงานหรือระบบการปฏิบัติงานไว้ดีเลิศเพียงใดก็ตาม หากบุคลากรไม่รับทราบนโยบายและแผนงานที่ชัดเจน ตลอดจนมาตรการการใช้ทรัพยากรในทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ความสำเร็จของงานก็จะไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญจึงตระหนักและเห็นความสำคัญของงานบุคลากรเกี่ยวกับวางแผน การใช้ทรัพยากร และการประสานแผนงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ภิญญู สาร (2523, หน้า 373) ได้เสนอหลักการบริหารงานบุคลากรให้ได้ผลดี โดยให้บุคคลเข้าใจและยอมรับเป้าหมาย นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ รวมทั้งการจัดกำลังคนและการมอบอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับตัวบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

4.3 ด้านงานกิจการนักเรียน ผู้เชี่ยวชาญเสนอว่า ควรพัฒนาส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานอย่างสม่ำเสมอ วางแผนงานให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และประสานแผนงานกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานกิจการนักเรียน เป็นงานที่ผู้บริหาร ครู บุคลากร และนักเรียน ต้องร่วมมือร่วมใจกัน มีส่วนร่วมสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน เป็นการฝึกให้นักเรียนมีความรัก ความสามัคคี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งสอดคล้องกับ กิติมา ปรีดีติล (2532, หน้า 192) ที่กล่าวว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่ต้องดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ เริ่มตั้งแต่กำหนดนโยบายในการจัดกิจกรรม วางแผน ตัดสินใจเลือกกิจกรรม จัดระบบงาน หรือ รุกองค์การสายบริหารกิจกรรม กำหนดขอบข่ายหน้าที่รับผิดชอบ ตลอดจนปรับปรุงและพัฒนา งานกิจการนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นไป เพื่อให้งานด้านกิจการนักเรียนบรรลุเป้าหมายดียิ่งขึ้น จึงส่งผลทำให้เกิดการพัฒนาและส่งเสริมให้บุคลากรและผู้บริหารมีการวางแผนงาน ประสานแผนงาน ใช้ทรัพยากรเพื่องานกิจการนักเรียนเกิดประโยชน์มากที่สุด

4.4 ด้านงานธุรการและการเงิน ผู้เชี่ยวชาญเสนอว่า ควรพัฒนาส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานอย่างสม่ำเสมอ การวางแผนงานให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และประสานแผนงานกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานธุรการและการเงินต้องดำเนินการอย่างละเอียดรอบคอบ เนื่องจากเป็นงานที่มีระเบียบปฏิบัติ มีคำสั่ง ข้อบังคับ มีมติคณะรัฐมนตรี หากปฏิบัติผิดพลาดหรือบกพร่องจะตรวจพบได้ง่าย เป็นเหตุให้ผู้ปฏิบัติและผู้บริหารมีความผิดได้ และการที่จะทำให้งานต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จำเป็นต้องอาศัยงานธุรการและการเงิน ซึ่งเป็นงานบริการให้ความสะดวกในการดำเนินงานด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ หวน พินธุพันธุ์ (2528, หน้า 63) กล่าวว่า งานธุรการ

และการเงิน เป็นภารกิจที่ผู้บริหารจะต้องทำควบคู่กันไป เมื่อมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเงิน ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนการซื้อ จัดซื้อ ทำหลักฐานการซื้อ การจ่าย การจ้าง และการรายงาน จะต้องอาศัยกิจกรรมด้านงานสารบรรณและธุรการ ฉะนั้นเพื่อให้งานบริหารงานธุรการและการเงินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงส่งผลทำให้ผู้บริหารและบุคลากรต้องมีการวางแผน การประสานแผนงาน ใช้งบประมาณร่วมกัน เพื่อให้เกิดการบริหารงานงบประมาณแบบมุ่ง ผลสัมฤทธิ์ต่อไป

4.5 ด้านงานอาคารสถานที่ ผู้เชี่ยวชาญเสนอว่า ควรพัฒนาส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานอย่างสม่ำเสมอ การวางแผนงานให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และประสานแผนงานกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการดำเนินการเพื่อให้ได้อาคารสถานที่ตามที่ต้องการแต่ละหลัง ผู้บริหารโรงเรียนไม่มีหน้าที่หรืออำนาจใด ๆ แต่จะเป็นการพิจารณาร่วมกันของผู้บริหารในระดับที่เกี่ยวข้องและสูงกว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบอาคารสถานที่ โดยจัดระเบียบงานให้มีบุคคลหรือกลุ่มบุคคล รับผิดชอบโดยเฉพาะ เพื่อใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ผู้บริหารและบุคลากรต้องมีการประชุมวางแผน กำหนดข้อระบุงทางการศึกษาเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่ กำหนดการวางแผนในการใช้อาคารสถานที่ บำรุงรักษาให้คงสภาพที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2528, หน้า 190) ที่กล่าวว่า การดำเนินงานเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ต้องมีการวางแผน ดูแล บำรุงรักษา พัฒนาอาคารต่าง ๆ และบริเวณโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่สวยงาม เหมาะสมกับ สภาพการให้อยู่เสมอ จึงส่งผลทำให้ควรมีการพัฒนาการวางแผน การประสานแผนงาน การใช้ อาคารสถานที่ร่วมกัน

4.6 ด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้เชี่ยวชาญเสนอว่า ควรพัฒนาส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนอย่างสม่ำเสมอ วางแผนงานให้สอดคล้องกับ ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และประสานแผนงานกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็น เพราะในการดำเนินงานของโรงเรียนประถมศึกษาจะสำเร็จในทุกด้านได้ ต้องให้ความสำคัญและ มีส่วนร่วมของประชาชนช่วยทำให้เกิดเครือข่ายการทำงานต่าง ๆ เป็นการระดมสรรพกำลัง ทรัพยากร และภูมิปัญญาท้องถิ่น นำมาจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์ตรงกับปัญหาความ ต้องการและระดับความสามารถของคนในชุมชน นอกจากนี้ยังทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง ประชาชนในชุมชนนั้นกับการดำเนินการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิณสุตา สุวีร์รังสี (2540 อ้างถึงใน พงษ์รัตน์ เกษรแพทย์, 2543) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการ ปฏิรูปการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์ ที่ประสบความสำเร็จคือบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจใน

ความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆ ในชุมชนให้เกิดประโยชน์ ฉะนั้น จึงทำให้ งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนต้องพัฒนาส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการ วางแผนงาน ประสานแผนงาน นำทรัพยากรท้องถิ่นมาจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาใน จังหวัดสมุทรสาคร มีปัญหาที่ต้องดำเนินการพัฒนาดังต่อไปนี้

1. ในงานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้บริหารควรตระหนักและ เห็นความสำคัญของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โดย

1.1 ส่งเสริมให้บุคลากรร่วมกันกำหนดภาพลักษณ์หรือวิสัยทัศน์ของหน่วยงานใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

1.2 ผู้บริหารและบุคลากรควรร่วมกันคิดภาระหน้าที่ให้ชัดเจน ท้นต่อสถานการณ์ ในปัจจุบัน สอดคล้องกับวิสัยทัศน์

1.3 ผู้บริหารและบุคลากรควรมีการวางแผนร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้คุ้มค่ามากที่สุด

1.4 ผู้บริหารควรเน้นการทำงานเป็นทีมมากยิ่งขึ้น โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกัน ต้อง มีการประสานแผนงานกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดปัญหาการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน ซึ่งจะทำให้เกิด ความล่าช้า

1.5 ผู้บริหารควรปรับปรุงแนวคิดและระบบการทำงานแนวใหม่ ตามกระแส โลกภิวัตน์ ซึ่งมีการปฏิรูปการศึกษาเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของนักเรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร

2. ควรศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียน ประถมศึกษา เขตการศึกษา 1

3. ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขงานการเงิน การบัญชี พัสดุ ในโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด ตามประสบการณ์การทำงานของโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร

4. ควรศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียน ประถมศึกษาในเขตอื่นๆ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University